

Fischer: Jeg skal ikke følge de to ærede sidste Talere i de almindelige Betragtninger, som de lededes til at anstille, og allermindst skal jeg følge den næstsidste Taler ind paa en Discussion om, hvorvidt 10de October Forretningen har været heldig eller uheldig i at opstille sit Program; jeg tror det vilde være meget uheldigt at komme ind paa en Drøftelse i Detaillen af denne Sag, og derfor skal jeg lade den ligge, overladende til Tiden at besvare den ligge, overladende til Tiden at besvare dette Spørgsmaal. Men der faldt en Ytring fra den høitærede Minister, som jeg ønsker at modsig, da den ikke er modtaget af nogen Anden. Den høitærede Minister yttrede nemlig, at det maatte betragtes som en anerkendt og afgjort Sag, at det var skadeligt, at man tillod Forudbetaling ved Contracter som dem, der her er Tale om. Jeg tror ikke, at denne Sætning, kan udholde en nærmere Prøvelse, naar den tages i den Almindelighed, hvori den høitærede Minister fremsatte den. Den ærede Minister støttede sin Udtalelse ved en Henvisning til, at man derved kunde berøve Forpagteren hans Drifts-capital. Ja, naar dette Tilfælde foreligger, er det ganske klart, at Forpagteren i Birkeligheden ikke er istand til at gjøre nogen Forudbetaling, og at Gieren vilde være ligesaa slet tjent med det, om det skete, som Forpagteren; men der foreligger ogsaa andre Tilfælde, og disse bør dog ogsaa komme i Betragtning, naar denne Sag modent skal overveies. Der er jo nemlig ogsaa Tilfælde, hvor en Forpagter ikke bærer den Capital, der er fornøden til at drive Eiendommen paa en hensigtsmæssig Maade, men ved Siden deraf eier en anden Capital, som han ikke behøver at anvende til en hensigtsmæssig Drift af Gaarden, og naar dette Tilfælde er tilfede, bliver det et Spørgsmaal, om den ærede Ministers Udtalelse kan udholde en nærmere Prøvelse. Jeg tror det ikke. Det kan efter mit Skjøn ikke besvares ganske i Almindelighed, om det er det Rette, at der præsteres en Forudbetaling, eller ikke, men Spørgsmaalet maa afhænge af, hvem af de to Parter, der afslutte Contracten, der er istand til at gjøre den frugtbareste Brug af Capitalen. Derjom Gieren af Gaarden er istand

til at frugtbargjøre Capitalen paa en saadan Maade, at den giver et større Udbytte, end Forpagteren ved sin Anvendelse er istand til at bringe ud deraf, er det aabenbart, at Gieren, som modtager Forudbetalingen, er istand til at give et Afslag i den aarlige Afgift, der er større end den Rente, Forpagteren kunde bringe ud af sin Capital, og da foreligger der et Tilfælde, hvor de begge ere vel tjente med, at man tillader Forudbetaling, thi da er den i beggees Interesse.

Det Spørgsmaal, om dette Lovforslag nu burde vedtages eller ikke, er kommet frem fra den høitærede Ministers Side, navnlig under Skillelse af, hvorledes man bedst viser sin Interesse for Lovudkastet, og det synes mig da, at den ærede Minister er tilbøielig til at troe, at den vilde vise størst Interesse for det, som forestiller sig, at det kan stormes gennem dette Thing i den kortest mulige Tid. Naar man betragter Lovudkastet som det, der nu skal blive til Lov, er dette uregtelig sandt; men seer man hen til den Sag, om hvilken der her forhandles, tror jeg ikke, at den ærede Minister har ganske Ret, naar han mener, at de vise størst Interesse for Lovudkastet, som ønske at storme det igjennem snarest muligt, og som ere tilbøielige til den Forestilling, at denne Lov kunde vedtages i ganske faa Dage, i de faa Dage, som vi, efter hvad der siges — thi officielt foreligger der Intet — kunne vente at blive sammen. Det er idetmindste gaaet mig saaledes, at jo længere jeg har hørt denne Sag forhandles her i Salen, desto mere Tvivl er der opstaaet hos mig, om afskillige og ikke ubetydelige Enteligheder, og jeg tror, at det ærede Medlem for 9de Kreds (N. Rasmussen) misfjender denne Lovs Betydning, naar han siger, at hvad vi end vedtage, vil det vise sig at være en ganske ligegyldig Sag. Jeg tror ikke, at det forholder sig saaledes; der gribes her ind i Contractforhold paa en meget nærgaaende Maade, og jeg har allerede anført et Exempel, hvoraf det forekommer mig at fremgaae, at, dersom man vedtager, hvad nu flere synes tilbøielige til at vedtage, er det ingenlunde hævet over al Tvivl, om man dermed har truffet begge Parternes velforstaede Interesse. Det er allerede fremhævet af et